

Комісія з нагляду за розробкою заявок, веденням переговорів та реалізацією програм, які здійснюються за рахунок коштів Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу

Звіт за результатами візиту з метою нагляду до суб-реципієнтів основних реципієнтів грантів глобального фонду у Житомирську область

Дата візиту: 27-28 жовтня 2016 року

Члени Комісії з нагляду, які здійснюють візит:

- 1. Ільченко Михайло Миколайович**, завідувач диспансерним відділенням Полтавського обласного клінічного протитуберкульозного диспансеру;
- 2. Левченко Валентина Юріївна**, головний спеціаліст відділу законодавчих ініціатив Департаменту громадського здоров'я МОЗ України;
- 3. Федоров Сергій Вікторович**, програмний директор Представництва фундації АНТИСНІД США в Україні
- 4. Безулік Тетяна Володимирівна**, консультант Комісії з нагляду з аналізу ефективності грантів Глобального фонду

Організації, до яких було здійснено візити з нагляду:

I. Житомирська обласна громадська організація «Перспектива»
(Суб-реципієнт МБФ «Альянс громадського здоров'я»)

Проект: «Перспектива здоров'я» - профілактика, діагностика, лікування (01.01.2016 - 31.12.2016)

Напрямки:

- 1) Профілактика ВІЛ серед споживачів ін'єкційних наркотиків: план річного охоплення - 2861, бюджет - 1342 517,11 грн.
- 2) Медичний та психосоціальний супровід клієнтів ЗПТ: план річного охоплення - 385, бюджет - 1 229 305,00 грн.
- 3) Раннє виявлення ТБ: план річного охоплення - 1 півріччя - 230/2 півріччя - 190, бюджет - 57 296,88 грн.

A. Ознайомлення з роботою мобільної амбулаторії м. Коростишів, вул. Дарбиняна7(парк-костел- ринок) 27.10.2016, час роботи з 10.00 до 14.00

Питання, що обговорювалися:
- Поточна діяльність проекту

- Охоплення цільової групи
- Послуги, що надаються в рамках проекту

Учасники зустрічі: Чуйков Ігор, соціальний працівник

Учасники візиту зустріли мобільну амбулаторію, відповідно до графіку, який був наданий Основним реципієнтом. У мобільній амбулаторії працював соціальний працівник НУО «Перспектива», стаж роботи - 1 рік 10 місяців. Крім нього, відповідно був присутній водій. Мобільна амбулаторія пересувається не за наданим маршрутом «Парк – костел – ринок», після ринку планувалося надавати послуги ще біля педагогічного коледжу. На кожній зупинці мобільна амбулаторія очікує на клієнтів протягом 30 – 40 хв. Під час перебування членів Комісії з нагляду з 10 до 11.30 у мобільній амбулаторії (на двох зупинках «парк» та «ринок») соціальним працівником було надані послуги двом клієнтам. Три клієнти отримали послуги до прибуття членів Комісії, про що свідчать записи соціального працівника. Слід зазначити, що записи ведуться не у відомість видачі витратних матеріалів, а у чернетку, з якої потім переносяться у відомість (фото додається). Відомості за надання послуг у попередні дні були відсутні, не було можливості з ними ознайомитися. Клієнтам були видані шприци, серветки та презервативи. Мобільна амбулаторія працює у чотирьох містах Житомирської області, а саме у Коростишеві, Бердичеві, Новоград – Волинському, Коростені. Послуги, які надаються (за інформацією соціального працівника): видача шприців, голок, серветок, презервативів, тестування на ВІЛ за допомогою ШТ, скринінг на ТБ, тестування на вірусні гепатити.

У мобільній амбулаторії є медичне обладнання, яке не використовується, оскільки медичні працівники беруть участь у роботі амбулаторії тільки під час проведення окремих акцій. Тобто мобільна амбулаторія використовується не ефективно.

За останній місяць роботи, за усною інформацією соціального працівника було надано послуг приблизно 250 клієнтам (у чотирьох містах), 123 клієнтам надано послуги з тестування на ВІЛ за допомогою ШТ (один результат позитивний). Клієнти тестуються раз на півроку. Соціальний працівник не знає умов зберігання ШТ. За розпорядженням директора НУО «Перспектива» встановлені норми видачі витратних матеріалів одному клієнту – по 4 одиниці кожного витратного матеріалу

за одне звернення. Використані шприци не збираються. Не всі витратні матеріали мають маркування «не для продажу», маркування відсутнє на шприцах 20 мл, 5 мл, 2мл, голках, лубрикантах та серветках. маркування на презервативах є тільки на коробках. (фото додається). Скринінгові анкети на ТБ у мобільній амбулаторії відсутні, соціальний працівник не зміг назвати питання, які є в анкеті.

Б. Ознайомлення з роботою аутріч маршруту ППУ № 2 «Вокзал», час роботи 12:30 - 14:00

З роботою вуличного маршруту не вдалося ознайомитися, оскільки соціальний працівник працює на маршруті один, і телефоном повідомив, що не буде на маршруті в зв'язку з хворобою.

В. Ознайомлення з роботою стаціонарного ПОШ (ППУ № 1) за адресою: м. Коростишів, вул., Героїв Небесної сотні, 58. Час роботи: вівторок, четвер 10.00 - 17.00

Питання, що обговорювалися:

- Поточна діяльність проекту
- Охоплення цільової групи
- Послуги, що надаються в рамках проекту

Учасники зустрічі: Клинченко Олександр, соціальний працівник

Стаціонарний ПОШ працює при Кабінеті інфекційних захворювань (КІЗ) Коростишівської ЦРЛ. Перед входом до кабінету знаходиться інформація про мобільну амбулаторію, контактна інформація НУО «Перспектива» та соціального працівника. У кабінеті на видному місці знаходиться графік роботи, адреси пунктів профілактичних послуг, які працюють у м. Коростишеві. Також є графік роботи маніпуляційного кабінету Обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом. На видному місці знаходиться перелік послуг, які можна отримати, але на ньому зазначена назва іншого проекту. (фото додаються).

Клинченко Олександр працює в організації з 2011 року. За жовтень 2016 р. за інформацією соціального працівника надано послуги приблизно 80 клієнтам, з них - 9 нових клієнтів. Всі 9 осіб були протестовані ШТ, 1 результат позитивний. Клієнти з позитивним результатом направляються у КІЗ Коростишівської лікарні. Клієнтам тестування ШТ пропонується 1 раз на півроку. Соціальний працівник

знає умови зберігання ШТ. Під час перебування членів Комісії на ПОШ з 12.00 до 13.00 до пункту звернулись 2 клієнти (один за дорученням), код записувався зі слів клієнта. Їм були видані витратні матеріали (шприци, серветки та ін.). Клієнти шприци на обмін не приносять. Не всі витратні матеріали мають маркування «не для продажу», маркування відсутнє на шприцах 2мл, голках, лубрикантах та серветках. Соціальний працівник знає про надання послуг щодо скринінгу на ТБ, але не зміг знайти жодної анкети.

Г. Ознайомлення з роботою аутріч маршруту ППУ лікарня № 1 за адресою: м. Житомир, вул. Бердичівська, 70 - 95, час роботи 15.00 - 17.00

Питання, що обговорювалися:

- Поточна діяльність проекту
- Охоплення цільової групи
- Послуги, що надаються в рамках проекту

Учасники зустрічі: Акопджанов Олександр, соціальний працівник.

Соціальний працівник працює на маршруті чотири рази на тиждень по дві години. Контингент клієнтів постійний, нові клієнти звертаються за послугами рідко. Зустріч із соціальним працівником відбулася в кінці роботи (16.45 - 17.00), протягом роботи на маршруті у цей день послуги були надані 5 клієнтам. Всі клієнти записані у відомість. Витратні матеріали, які залишились, були без маркування «не для продажу», маркування відсутнє на шприцах 2мл, голках. Клієнтам пропонуються послуги з тестування на ВІЛ ШТ, постійним - 1 раз на півроку. Інформація щодо кількості позитивних результатів відсутня. Скринінгові анкети на ТБ відсутні.

Д. Ознайомлення з роботою стаціонарного ПОШ (ПУ Поліклініка № 1) за адресою: м. Житомир, вул. Бердичівська, 32, час роботи 10.00 - 18.00

Питання, що обговорювалися:

- Поточна діяльність проекту
- Охоплення цільової групи
- Послуги, що надаються в рамках проекту

Учасники зустрічі: Сторожук Андрій, Тальков Руслан, соціальні працівники.

Стационарний ПОШ працює з понеділка по п'ятницю з 10 до 18 години. ПОШ розміщений вдало, у зручному місці, в центрі міста, є доступним для більшості клієнтів. Клієнти знають про роботу ПОШ, оскільки він знаходиться за даною адресою майже десять років. ПОШ розміщений на другому поверху двоповерхового відселеного будинку. Будинок дуже старий, кімната не відремонтована, без опалення. У зимовий період працювати дуже складно. Дах був відремонтований силами організації «Перспектива» за власні кошти.

Сторожук Андрій має стаж роботи 10 років, Тальков Руслан 3 роки. Щоденно надають послуги від 30 до 50 клієнтів, за тиждень звертаються за послугами 5 -10 нових клієнтів. Всі клієнти записуються у відомості, з відомостями члени Комісії з нагляду ознайомилися. Послуги надаються за пред'явленням картки клієнта. Щприці 2 мл, голки серветки без маркування «не для продажу», однак соціальні працівники зауважили, що вони власноруч маркують витратні матеріали фломастером, у разі її відсутності. Клієнти не приносять використані шприци на обмін. Працівники повідомили, що під час реалізації попереднього проекту здійснювався обмін шприців. Але на даний час в м. Житомир існує проблема щодо утилізації використаних шприців. Організація «Перспектива» вивчає питання щодо можливості обмінювати шприци та передавати їх на утилізацію. На ПОШ проводиться тестування на гепатити. Протягом серпня 2016 були протестовані 40 клієнтів, з них 5 - позитивний результат.

Рекомендації та зауваження:

1. Вжити заходів щодо забезпечення ефективного використання мобільної амбулаторії за призначенням, залучення медичних працівників до роботи в мобільній амбулаторії.
2. Надати пояснення щодо відсутності маркування «Не для продажу» на шприцах та витратних матеріалах. Налагодити маркування нестандартними засобами, хоча б маркером з метою недопущення випадків їх продажу.
3. Надати пояснення щодо фіксованої норми обмежень видачі витратних матеріалів на одного клієнта.

4. Оскільки одним із напрямків проекту є раннє виявлення ТБ, пояснити ситуацію з відсутністю скринінгових анкет на ТБ на пунктах надання послуг. Помилити контроль за реалізацією цього напрямку, вивчити потребу у технічній підтримці (тут і далі - ТП) щодо ведення скринінгу та забезпечити надання ТП.

5. Забезпечити навчання соціальних працівників щодо правил зберігання та використання швидких тестів, особливо дотриманню холодого режиму.

6. Посилити інформаційно-мотиваційну роботу серед постійних СІН з метою залучення нових клієнтів проекту.

II. Благодійний фонд «Нехай твоє серце б'ється»

Проект МБФ «Альянс громадського здоров'я»:

Прогрес + (01.01.2016 - 31.12.2016)

Напрямки:

1) Профілактика ВІЛ серед робітників комерційного сексу: план річного охоплення – 640, бюджет - 282716,21 грн.

2) Профілактика ВІЛ серед чоловіків, які мають секс з чоловіками: план річного охоплення – 213, бюджет - 62 208,56 грн.

Проект ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ/СНІД:

Напрямки:

1) Соціальний супровід лікування ВІЛ-позитивних осіб (01.01.2015-30.06.2017): план річного охоплення на 2015 – 150, на 2016 – 150, на 2017 - 150, бюджет 295 733,18 грн.

2) Соціальний супровід на етапі амбулаторного лікування туберкульозу

3) Соціальний супровід ВІЛ-позитивних осіб у виправних закладах

Члени Комісії з нагляду 27 жовтня 2016 планували відвідати та ознайомитися з роботою Консультаційного пункту на базі Житомирського обласного СНІД Центру (м. Житомир, вул. Покровська, 28, час роботи 9.00 – 15.00). Під час пошуку місця розташування пункту (ніякою наочною інформацією про пункт не було) о 14.30 група зайшла до приміщення актовий зали, яка розташована на першому поверсі. В залі знаходились соціальні працівники БФ «Нехай твоє серце б'ється» Козлов Костянтин, Нечитайло Ольга, Абдулкадірова Наталія, які заповнювали звітні відомості надання послуг і готувалися до зустрічі із членами Комісії, яка за їх інформацією мала відбутися наступного дня

28 жовтня 2016. За графіком роботи, що наданий Основним Реципієнтом, Козлов К. та Нечитайло О. в цей час мали надавати соціальні послуги клієнтам у Житомирській установі виконання покарань (УВП) № 8 (фото додаються). Звітні відомості обліку наданих послуг заповнюються формально (фото додаються).

Члени Комісії з нагляду поспілкувались із присутніми соціальними працівниками, щодо надання ними соціальних послуг клієнтам відповідно до завдань проекту. За інформацією Козлова К. та Нечитайло О. керівництво УВП № 8 відмінило на 27 жовтня 2016 відвідування клієнтів соціальними працівниками. На соціальному супроводі в УВП № 8 знаходиться 22 клієнти з серпня 2016, коли організація почала реалізовувати проект. Проводиться консультування клієнтів щодо ВІЛ, розказують про необхідність проведення тестування на ВІЛ, у клієнтів, які отримують АРТ, формується прихильність до лікування. Козлов К. також надає соціальний супровід 11 хворим на ТБ, які отримують лікування. Соціальний супровід зводиться до нагадувань хворим про прийом протитуберкульозних препаратів по мобільному телефону. Соціальний супровід ВІЛ-інфікованих (6 клієнтів) – доставка клієнтам препаратів АРТ у разі необхідності.

Ознайомитися з роботою Консультаційного пункту та переговорити з соціальним працівником Абдулкадировою Н. не вдалося, оскільки робочий час у неї закінчився.

28 жовтня 2016 відбулась зустріч з керівником БФ «Нехай твоє серце б'ється» Нагорною Н. та соціальними працівниками організації, які відповідають за різні напрямки роботи, а саме: Абдулкадирова Н., Піджара М., Петров Р., Лобанова Н., Бачинський М.

В рамках реалізації проекту ГФ напрямок «Соціальний супровід лікування ВІЛ-позитивних осіб»: відкрито 4 Консультаційні пункти в Житомирі, Коростені, Бердичеві, Новоград – Волинському. За інформацією Нагорної Н. на даний час послугами охоплено 700 клієнтів. В Житомирі консультаційний пункт працює на базі Житомирського обласного СНІД Центру, де виділено окремий кабінет. Клієнтів до соціального працівника направляє психолог центру СНІДу, який теж є соціальним працівником БФ «Нехай твоє серце б'ється» на платній основі і надає послуги під час виконання своїх обов'язків за основним місцем роботи. Не вдалося отримати чіткої відповіді, за яким принципом відбираються клієнти для направлення від одного соціального працівника до іншого, яка в цьому виникає потреба, яким

чином уникають дублювання в роботі соціальні працівники, які конкретно послуги надаються кожним. За 10 місяців 2016 року за інформацією Абдулкадирової Н. отримали соціальний супровід біля 10 осіб.

Схожа ситуація складається і у наданні соціальному супроводі хворих на ТБ. Медична сестра поліклініки Калько В. працює соціальним працівником у БФ «Нехай твоє серце б'ється» і здійснює соціальний супровід хворих на ТБ на етапі амбулаторного лікування за основним місцем роботи. Соціальний супровід хворих на ТБ – це видача препаратів за місцем проживання пацієнтів на дільниці, яку обслуговує медична сестра. Старша медична сестра поліклініки пояснила, що дільниця дуже складна, хворі, в основному люди без постійного місця проживання, відвідування їх є небезпечним для однієї медичної сестри. Керівник напрямку соціального супроводу хворих на ТБ не знає, скільки хворих отримують соціальний супровід, хоча всі звітні відомості заповнені. (фото додаються).

Що до напрямку: «Профілактика серед ЧСЧ»: Аутріч проводять по вуличному маршруту, на якому існують місця зустрічі ЧСЧ. Соціальний працівник проводить консультавання та тестування клієнтів, однак на даному маршруті не можливо зустріти багато нових клієнтів. Також клієнтів залучають до профілактичної роботи через мобільні та Інтернет сервіси. З початку липня було проведено 130 тестів на ВІЛ та не виявлено жодного позитивного результату.

Рекомендації:

1. Перевірити якість статистичних даних щодо охоплення клієнтів, оскільки соціальні працівники та керівники напрямків не могли дати чітку відповідь щодо кількості клієнтів, яким були надані послуги.
2. Забезпечити уникнення дублювання клієнтів під час надання соціального супроводу.
3. Проаналізувати ефективність роботи двох соціальних працівників на базі обласного центру СНІДу, вивчити можливість перенесення консультаційного пункту з центру на іншу локацію.
4. Мережі ЛЖВ:
  - посилити контроль за реалізацією проекту, здійснювати моніторингові візити у Житомирську область на регулярній основі;

Комісія з нагляду за розробкою заявок, веденням переговорів та реалізацією програм, які здійснюються за рахунок коштів Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу

- провести навчання соціальних працівників БФ «Нехай твоє серце б'ється» щодо змісту та якості надання соціального супроводу.
5. Вжити заходів щодо розмежування функцій і робочого часу медичних працівників за основним місцем роботи та у якості соціальних працівників БФ «Нехай твоє серце б'ється».